

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10So/22/2017
Identifikačné číslo spisu: 2015200839
Dátum vydania rozhodnutia: 28.08.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2015200839.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa O. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta 8-10, Bratislava, o výšku invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 21Sd/54/2015-64 zo dňa 13. apríla 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 21Sd/54/2015-64 zo dňa 13. apríla 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 23. júna 2015, ktorým podľa § 73, § 112 ods. 4 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zvýšila navrhovateľovi od 23.02.2015 invalidný dôchodok na sumu 360,40 € mesačne.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku s poukazom na relevantnú právnu úpravu uviedol, že z predloženého spisového materiálu zistil, že zdravotný stav navrhovateľa bol opakovane posudzovaný posudkovými lekármi odporkyne so záverom, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u navrhovateľa sú choroby tráviacej sústavy, kapitola X., oddiel C - choroby tenkého a hrubého čreva, položka 2 Crohnova choroba, písmeno c) - floridné štádium s komplikáciami (tvorba polypov), poruchy črevnej pasáže, podstatné zníženie výkonu organizmu - s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (MPSVZČ) 60%, ktorá bola zvýšená o 10% za iné zdravotné postihnutie, a to schizofrénna porucha - depresívny typ, iné choroby žíl.

Súd prvého stupňa po zhodnotení všetkých skutočností a relevantných zákonných ustanovení dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyne je vecne správne a zákonné. K námietke navrhovateľa, že ho viac zdravotne obmedzuje schizoafektívna porucha ako Crohnova choroba, poukázal na závery lekárskej správy zo dňa 15.03.2017, v ktorej posudková lekárka uviedla, že jeho aktuálny psychiatrický stav nepodmieňuje zmenu poradia diagnózy vo vzťahu k rozhodujúcemu zdravotnému postihnutiu,

keďže psychiatrické ochorenie ktorým navrhovateľ trpí, dosahuje nižšie percento miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou ako určená miera poklesu schopnosti pre rozhodujúce zdravotné postihnutie - Crohnova choroba. Jeho ďalšie zdravotné ťažkosti boli zohľadnené zvýšením MPSVZČ o maximálne možných 10% v súlade s ustanovením § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 2501 ods. 2 O.s.p. za použitia § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že navrhovateľovi nepriznal ich náhradu pre jeho neúspech v konaní.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, pretože s rozhodnutím krajského súdu nesúhlasí. Namietal, že jeho zdravotný stav mu nedovoľuje pracovný výkon ani na čiastočný úväzok. Crohnova choroba je psychosomatické ochorenie, ktoré ho závažne obmedzuje ako v osobnom, tak aj v pracovnom živote. V rozsudku je niekoľkokrát spomenutá recidivujúca depresívna choroba namiesto schizoafektívna porucha depresívneho typu, čo sú dve rôzne diagnózy s rozdielnou liečbou.

Ďalej namietal, že krajský súd v rozhodnutí poukázal na závery lekárskej správy, v ktorej posudkové lekárky uviedli, že aktuálny stav nepodmieňuje zmenu poradia diagnózy vo vzťahu k rozhodujúcemu zdravotnému postihnutiu, čo považuje za jednostranné posúdenie, nezohľadňujúce jeho hospitalizáciu v špecializovanej psychiatrickej nemocnici, ani jeho 15 mesačnú práceneschopnosť práve z dôvodu psychiatrického ochorenia. Vytýkal súdu, že nežiadal stanovisko jeho psychiatra MUDr. Z., u ktorého sa lieči už od roku 2004, a ktorý je aj súdnym znalcom.

Posledná námietka sa týkala skutočnosti, že ani v rozhodnutí súdu, ani v správach odporkyne nie je uvedené, koľko percent zníženia pracovnej schopnosti môže mať Crohnova choroba, koľko schizoafektívna porucha a koľko recidivujúca depresívna choroba, takže nevie, z akých údajov vychádzal súd pri určovaní poradia. Pri hospitalizácii v Záluží bol informovaný, že má nárok na plnú invaliditu. Nežiadal od nemocnice špeciálnu správu pre sociálnu poisťovňu, keď všetci jeho spolupacienti s diagnózami schizofrénie už boli na plnom invalidnom dôchodku a mal za to, že bude stačiť lekárska správa z nemocnice.

Na záver uviedol, že nie je chronickým sťažovateľom, ani človekom poberajúcim sociálne výhody. Na dôchodok mal nárok už od roku 2005, ale nežiadal ho, kým vládla pracoval, ale teraz už nie je schopný zabezpečiť seba a svoju rodinu. Nezavinil svoju odkázanosť na pomoc štátu a rád by zvyšok života prežil aspoň s nejakou ľudskou dôstojnosťou.

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Navrhovateľ neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov a ktoré by spochybnili alebo vyvrátili ich záver. Námietky o neúplnom zistení jeho zdravotného stavu odporkyňa považuje za nedôvodné, vyvolané len subjektívnym presvedčením. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto mu nárok na zvýšenie sumy invalidného dôchodku nevznikol. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu potvrdil podľa § 219 O.s.p. ako vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 a § 214 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, a že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie odporkyne, pretože dospel k záveru o jeho vecnej správnosti a zákonnosti. Odvolací súd preto primárne preskúmal jeho rozhodnutie v medziach podaného odvolania, ako aj konanie, ktoré

predchádzalo jeho vydaniu, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, a to najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Odvolací súd teda posudzoval zákonnosť rozhodnutia odporkyne, ktorým rozhodla o zvýšení invalidného dôchodku navrhovateľa od 23. 02. 2015, pretože podľa lekárskej správy posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Galanta z 11.05.2015 sa zvýšila MPSVZČ na 70% (dovtedy 65%), a to 60% za rozhodujúce zdravotné postihnutie podľa kap. X, odd. C položka 2 písm. c/ Crohnova choroba, poruchy črevnej pasáže podľa prílohy č. 4 k zákonu so zvýšením o 10% za schizoafektívnu poruchu - depresívny typ a iné choroby žíl.

V danej veci má odvolací súd z administratívneho spisu za preukázané, že po podaní opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľa opakovane posudzovaný posudkovými lekármi sociálneho poistenia, a to 03.09.2015 posudkovým lekárom pobočky odporkyne v Galante s rovnakým záverom o 70% MPSVZČ za rovnaké rozhodujúce zdravotné postihnutie, následne dňa 28.10.2015 posudkovým lekárom odporkyne v Bratislave s nezmeneným záverom. Po doložení nových lekárskejších správ v priebehu konania (prepúšťacia správa zo Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie) krajský súd požiadala o doplnenie posledného posudku; ten bol doplnený lekárskou správou z 28.06.2016 bez zmeny celkového záveru. Na pojednávaní dňa 06.02.2017 navrhovateľ doložil nový psychologický nález, udával zhoršenie Crohnovej choroby, ale napriek tomu opakovane tvrdil, že schizofrénna porucha ho obmedzuje viac. Súd preto vyzval odporkyňu na nové posúdenie jeho zdravotného stavu s tým, že posudkový lekár sa má vyjadriť, či zhoršenie Crohnovej choroby nepodmieňuje vyššiu MPSVZČ a či by schizofrénna porucha depresívneho typu nemala byť rozhodujúcim zdravotným postihnutím s vyššou MPSVZČ. Posudkový lekár sociálneho poistenia za účasti psychiatra v posudku zo dňa 15.03.2017 po zhodnotení nových lekárskejších náleзов zotrval na predchádzajúcom závere s tým, že doložené lekárske vyšetrenie nepodmieňuje zmenu v posúdení zdravotného stavu, ani zmenu poradia diagnóz.

Súd prvého stupňa vychádzajúc zo súdneho a pripojeného administratívneho spisu dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie odporkyne je zákonné a námietky navrhovateľa týkajúce sa určenia rozhodujúceho zdravotného postihnutia vyhodnotil ako neopodstatnené s tým, že najmä posledná lekárska správa posudkových lekárov odporkyne zo dňa 15.03.2017 na ne reagovala vyčerpávajúcim spôsobom.

Súd nemá dostatok odborných vedomostí na posúdenie otázok medicínskeho charakteru, preto musí pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutí odporkyne vychádzať z lekárskejších správ, pri ktorých posudzuje najmä ich presvedčivosť a skutočnosť, ako sa vysporiadali s relevantnými námietkami účastníka. Dôkazy, ktoré sú podkladom pre rozhodnutia odporkyne musia mať taký charakter, aby nebolo možné pochybovať o ich hodnovernosti a objektívnom posúdení. Len taký posudok je možno považovať za presvedčivý a dostatočný, ktorý nevznáša pochybnosti o komplexnom zhodnotení zdravotného stavu žiadateľa o dávku, obsahuje logické úsudky a dôvody, ktoré viedli k záverom o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a miere poklesu schopnosti zárobkovej činnosti, ako aj o závažnosti ostatných

zdravotných postihnutí, a to vrátane ustálenia dátumu vzniku, resp. zániku invalidity. Túto podmienku nepovažuje odvolací súd v prejednávanej veci za splnenú. Navrhovateľ už v konaní pred krajským súdom uvádzal, že je stále práceneschopný (jeho prednes je zachytený v zápisnici o pojednávaní konanom dňa 06.02.2017) a psychiater mu odporúča hospitalizáciu a podstatou jeho odvolania bola námietka voči určenému rozhodujúcemu zdravotnému postihnutiu (Crohnova choroba), lebo má za to, že stále sa zhoršujúca schizoafektívna porucha, depresívny typ ho obmedzuje viac. Odporkyňa tejto námietke nevenovala žiadnu pozornosť, až posledný posudok z 15.03.2017 vypracovaný na dožiadanie súdu, sa k tejto otázke vyjadril, ale podľa názoru odvolacieho súdu nie dostatočne a presvedčivo. Odvolací súd považuje za dôvodnú odvolaciu námietku, že v žiadnom posudku nie je výslovne uvedené, aká by bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v prípade, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím by bola schizoafektívna porucha, depresívny typ podľa psychologického nálezu z 23.02.2016 objektívne ťažkého stupňa a tiež nie je zrejmé, prečo za v. Crohnovu chorobu bola navrhovateľovi z rozpätia 60-70% určená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť iba 60%.

Vo svetle uvedeného preto treba považovať záver krajského súdu o zákonnosti preskúmaného rozhodnutia odporkyne za predčasný. Odvolací súd preto musel napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. a s § 250ja ods. 3 vetou druhou O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

V ďalšom konaní bude potrebné, aby krajský súd vo veci doplnil dokazovanie naznačeným smerom a o veci znova rozhodol. V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov tohto konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1, veta prvá O.s.p.).

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.